

OPIS MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU (SYLABUS)
dla przedmiotu *Postępowanie w sprawach o wykroczenia*
na wspólnych jednolitych, pięcioletnich studiach magisterskich na kierunku Prawo prowadzonych
wspólnie z Wydziałem Prawa Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie na Odrę

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu:
Postępowanie w sprawach o wykroczenia
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu:
36-MR-PwSoW-pj-s
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny):
fakultatywny
4. Kierunek studiów:
prawo
5. Poziom kształcenia (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie);
jednolite studia magisterskie
6. Profil kształcenia (ogólnoakademicki / praktyczny):
ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje):
IV (czwarty) – V (piąty)
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW):
Studia stacjonarne:
30 godzin wykładu
9. Liczba punktów ECTS:
6 punktów
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia:
dr Piotr Karlik; karlik@amu.edu.pl
11. Język wykładowy:
polski
12. Moduł zajęć / przedmiotu prowadzony zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):
e-learning – nie; z uwzględnieniem szczególnych regulacji związanych z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19; dopuszcza się ich prowadzenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zgodnie z § 10 Zarządzenia nr 48/2020/2021 Rektora UAM w Poznaniu z 14.1.2021 r. w sprawie Regulaminu kształcenia na odległość)

*proszę podkreślić koordynatora przedmiotu

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu:
Wykład monograficzny: Postępowanie w sprawach o wykroczenia ma status uzupełniający względem kursu prawa karnego materialnego, a zwłaszcza postępowania karnego. Odpowiedzialność za wykroczenia jest ujmowana jako odpowiedzialność karna sensu largo. Celem wykładu jest ekspozycja modelu postępowania w sprawach o wykroczeniu w zestawieniu do modelu procesu karnego, jednym z elementów wykładu jest określenie możliwych kierunków rozwoju prawa wykroczeń i postępowania w sprawach o wykroczenia. Przedmiotem wykładu są kwestie proceduralne.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Przedmiot skierowany jest przede wszystkim do studentów IV i V roku studiów prawniczych.

3. Efekty uczenia się (EU) dla modułu i odniesienie do efektów uczenia się (EU) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EU student /ka:	Symbole EU dla kierunku studiów
PwSoW_01	Potrafi wskazać elementy kształtujące model postępowania w sprawach o wykroczenia, zna jego zasady, umie wskazać jego rys historyczny i alternatywne rozwiązania modelowe. Zna podstawy normatywne. Potrafi określić wpływ ustawy k.p.k. na model postępowania w sprawach o wykroczenia oraz formułę odpowiedniego stosowania.	K_W01-04, K_W05-07, K_W09, K_W11-16, K_U01-04, K_U06, K_K01, K_K04, K_K07, K_K10,
PwSoW_02	Umie scharakteryzować warunki dopuszczalności tego postępowania, wskazać jego uczestników i ich rolę. Potrafi wskazać stosunki procesowe i kształtujące ich treść czynności. Opisuje system organów postępowania w sprawach o wykroczenia. Zna podstawowe pojęcia tzw. materialnego prawa wykroczeń i przykładowe typizacje wykroczeń	K_W09, K_W11-16, K_U02, K_U04-06, K_U09-10, K_K01, K_K03-05, K_K07,
PwSoW_03	Potrafi scharakteryzować najważniejsze instytucje części ogólne k.p.w związane z postępowaniem dowodowym, środkami przymusu. Umie określić rolę tzw. czynności wyjaśniających i ich zakres.	K_W09, K_W15-16, K_U09-10, K_K04-05, K_K07,
PwSoW_04	Potrafi scharakteryzować model orzekania w sprawach o wykroczenie w trybie: zwyczajnym, przyspieszonym i nakazowym. Umie określić status postępowania mandatowego oraz znaczenie trybów konsensualnych. Zna instytucje postępowania jurysdykcyjnego, rolę stron postępowania i ich uprawnienia.	K_W09, K_W15-16, K_U09-10, K_K04-05, K_K07,
PwSoW_05	Umie opisać i scharakteryzować postępowania kontrolne w trybie zwykłych środków odwoławczych i nadzwyczajnych środków zaskarżenia. Jest w stanie wskazać odmienności instytucjonalnych na gruncie postępowania w sprawach o wykroczenia i postępowaniu karnym.	K_W09, K_W15-16, K_U09-10, K_K04-05, K_K07,
PwSoW_06	Zna podstawowe problemy podnoszone w orzecznictwie oraz wybrane aspekty transgranicznych aspektów postępowania w sprawach o wykroczenia	K_W09-10, K_W15-16, K_U09-10, K_K04-05, K_K07,

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EU dla modułu zajęć/przedmiotu:

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbol/symbole EU dla modułu zajęć/przedmiotu
Model postępowania w sprawach o wykroczenia w aspekcie Prawno porównawczym. Zagadnienia wstępne.	PwSoW_01
Pojęcie „odpowiedzialność za wykroczenia” jako odpowiedzialność karna sensu largo. Status wykroczenia – wybrane aspekty materialnoprawne istotne z punktu widzenia analizy materialny warunków dopuszczalności postępowania w sprawach o wykroczenia. Zasady postępowania w sprawach o wykroczenia	PwSoW_01
Warunki dopuszczalności postępowania w sprawach o wykroczenia	PwSoW_02
Uczestnicy postępowania w sprawach o wykroczenia. Czynności procesowe w sprawach o wykroczenia – zagadnienia wybrane.	PwSoW_02

Postępowanie dowodowe w sprawach o wykroczenia i dopuszczalne środki przymusu	PwSoW_03
Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia – status i zakres. Wniosek o ukaranie jako skarga zasadnicza	PwSoW_03
Postępowanie przejściowe w sprawach o wykroczenia. Kontrola formalna wniosku o ukaranie. Kontrola merytoryczna. Tryby konsensualne	PwSoW_04
Postępowanie sądowe przed sądem pierwszej instancji (właściwe) tryb zwyczajny, przyspieszony i nakazowy	PwSoW_04
Postępowania kontrolne: postępowanie odwoławcze i nadzwyczajne środki zaskarżenia	PwSoW_05
Aspekty transgraniczne postępowania w sprawach o wykroczenia.	PwSoW_06

5. Zalecana literatura (pogrubioną czcionką wskazano pozycje szczególnie polecane):

- Bachnij-Parzych A., *Sankcja administracyjna a sankcja karna w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka* (w:) Stahl M., Lewicka R., Lewicki M. (red.), *Sankcje administracyjne*, Warszawa 2011
- Błachucki M. (red.), *Administracyjne kary pieniężne w demokratycznym państwie prawa*, Warszawa 2015
- Błachucki M., *Wytyczne w sprawie nakładania administracyjnych kar pieniężnych (na przykładzie wytycznych wydawanych przez Prezesa UOKiK)* (w:) Błachucki M. (red.), *Administracyjne kary pieniężne w demokratycznym państwie prawa*, Warszawa 2015
- **Błaszczuk M., Jankowski W.J., Zbrojewska M., *Prawo i postępowanie w sprawach o wykroczenia*, Warszawa 2013**
- Bojarski T., *Polskie prawo wykroczeń. Zarys wykładu*, Warszawa 2012
- **Bojarski M., Płońska A., Świda Z., *Podstawy materialnego i procesowego prawa o wykroczeniach*, Wrocław 2012**
- Bojarski T. (red.), *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, Warszawa 2015
- Dąbkiewicz K., *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*, Warszawa 2017
- Kiełtyka A., Paśkiewicz J., Rogalski M. (red.), Ważny A., *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz*, Warszawa 2009
- Kłak Cz. P., *Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia*, Prok. i Pr. 2008, nr 9
- **Kmieciak R., *Sprawa o wykroczenie a proces karny (czy wymiar sprawiedliwości staje się jeszcze jednym "urządzeniem administracyjnym"?)*, Prokurator 2002, nr 3-4**
- Kotowski W., Kurzępa B., *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz*, Warszawa 2007
- **Król-Bogomiłska M., *Z problematyki zbiegu odpowiedzialności karnej i administracyjnej – w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, Studia Iuridica 2012, t. 55**
- Marek A., *Niedokończona reforma prawa wykroczeń* (w:) Michalska-Warias A., Nowikowski I., Piórkowska-Flieger J. (red.), *Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Bojarskiemu*, Lublin 2011
- **Marek A., *Prawo wykroczeń (materialne i procesowe)*, Warszawa 2012**
- Marek A., *Prawo wykroczeń* (w:) Marek A. (red.), *System prawa karnego, t. 1, Zagadnienia ogólne*, Warszawa 2010
- **Raglewski J., *Konstrukcja tzw. przepołowionych czynów zabronionych* (w:) Michalska-Warias A., Nowikowski I., Piórkowska-Flieger J. (red.), *Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego*, Lublin 2011**
- Sadło-Nowak A., *Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia*, Szczytno 2014
- **Skowron A., *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz*, Warszawa 2010**
- Skupiński J., *Model polskiego prawa o wykroczeniach*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1974
- Sławiński M., *Pojęcie tzw. przepisów o charakterze represyjnym – uwagi na tle dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, Przegląd Sejmowy 2013, nr 5

- Sakowicz (red.), *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz*, Warszawa 2018.
- Świecki D., *Zarys metodyki pracy sędziego w sprawach o wykroczenia*, Warszawa 2012.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.:

Ewentualne informacje o charakterze i dostępności materiałów potrzebnych do zajęć przekazują prowadzący zajęcia na początku roku akademickiego.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	+
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	+
Dyskusja (elementy)	+
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	+
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	+
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śnieżowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla modułu zajęć/przedmiotu					
	PwSoW _01	PwSoW _02	PwSoW _03	PwSoW _04	PwSoW _05	PwSoW _06
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne	X	X	X	X	X	X
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X	X
Test						
Projekt						

Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		<i>Studia stacjonarne:</i> 30 godzin wykładu
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	30 godzin
	Czytanie wskazanej literatury	40 godzin
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	80 godzin
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		180 godzin
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		6 punktów

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student zna materiał przedstawiony na wykładzie i wskazany przez prowadzącego; płynnie porusza się w ramach zagadnień stanowiących przedmiot wykładu zagadnień. Na zadane pytania (3 pytania główne) odpowiada w sposób twórczy i uporządkowany, zachowując należyty styl wypowiedzi. Posiada ogólną wiedzę metodologiczną i teoretycznoprawną umożliwiającą mu samodzielną i krytyczną refleksję w ramach poznanych zagadnień.

dobry plus (+db; 4,5): student zna materiał przedstawiony na wykładzie i wskazany przez prowadzącego; płynnie porusza się w ramach zagadnień stanowiących przedmiot wykładu. Na zadane pytania (3 pytania główne) odpowiada w sposób uporządkowany, zachowując należyty styl wypowiedzi. Posiada ogólną wiedzę metodologiczną umożliwiającą mu samodzielną i krytyczną refleksję w ramach poznanych zagadnień.

dobry (db; 4,0): student zna materiał przedstawiony na wykładzie i wskazany przez prowadzącego; orientuje się w ramach kluczowych zagadnień. Na zadane pytania (3 pytania główne) odpowiada w sposób uporządkowany, zachowując należyty styl wypowiedzi. Posiada ogólną wiedzę metodologiczną umożliwiającą mu samodzielną refleksję w ramach poznanych zagadnień.

dostateczny plus (+dst; 3,5): student zna materiał przedstawiony na wykładzie i wskazany przez prowadzącego; orientuje się w ramach kluczowych zagadnień stanowiących przedmiot wykładu. Odpowiada na zadane pytania (3 pytania główne), jego wypowiedź nie jest jednak w pełni uporządkowana.

dostateczny (dst; 3,0): student zna materiał przedstawiony na wykładzie i wskazany przez prowadzącego; orientuje się w ramach kluczowych zagadnień stanowiących przedmiot wykładu. Odpowiada na zadane pytania, ale w niektórych przypadkach wymaga wsparcia ze strony prowadzącego egzamin.

niedostateczny (ndst; 2,0): student nie zna materiału przedstawiony na wykładzie lub wskazany przez prowadzącego; nie orientuje się w ramach kluczowych zagadnień stanowiących przedmiot wykładu. Nie odpowiada na zadane pytania w sposób uporządkowany.

Wykładowca:

.....
dr Piotr Karlik